

Wymagania na oceny do historii dla technikum klasa 5

Wymagania na oceny uwzględniają zapisy podstawy programowej z 2018 r. oraz zmiany z 2024 r., wynikające z uszczuplonej podstawy programowej.

Temat lekcji	Zagadnienia	Wymagania na poszczególne oceny				
		Ocena dopuszczająca Uczeń:	Ocena dostateczna Uczeń:	Ocena dobra Uczeń:	Ocena bardzo dobra Uczeń:	Ocena celująca Uczeń:
Rozdział V Świat po upadku komunizmu						
1. Kryzys bloku komunistycznego	<ul style="list-style-type: none">ZSRS w czasach BreżniewaSytuacja w europejskich krajach socjalistycznychOfensywa ReaganaWojna w AfganistanieKryzys władzy w ZSRS	<ul style="list-style-type: none">– stosuje pojęcia: program „gwiezdnych wojen”, pierestrojka,– omawia działalność postaci: Ronalda Reagana, Michaiła Gorbaczowa,– przedstawia przejawy kryzysu ZSRS w latach 80. prezentuje program reform Michaiła Gorbaczowa	<ul style="list-style-type: none">– stosuje pojęcia: głośność, katastrofa czarnobylska, rakiety batalistyczne– wymienia wydarzenia związane z datami: 1979 r., 1981–1989– przedstawia przejawy kryzysu ZSRS w latach 80.– prezentuje polityczne następstwa katastrofy czarnobylskiej– opowiada o reformach wewnętrznych ZSRS wprowadzonych przez Gorbaczowa (głośność i pierestrojka)– wyjaśnia rolę konfliktu afgańskiego w procesie słabnięcia ZSRS	<ul style="list-style-type: none">stosuje pojęcia: mudżahedini, talibowie, układy Salt 1 i Salt 2– omawia działalność postaci: Helmuta Kohla, Margaret Thatcher– wymienia wydarzenia związane z datami: 1985 r., 1986 r.– omawia międzynarodowe skutki kryzysu władzy w ZSRS– przedstawia rolę polityki zbrojeń USA i projektu „wojen gwiezdnych” dla załamania potencjału zbrojeniowego ZSRS	<ul style="list-style-type: none">stosuje pojęcia: mudżahedini, talibowie, układy Salt 1 i Salt 2– omawia działalność postaci: Jimmiego Cartera, Jurija Andropowa, Konstantina Czernienki,– omawia międzynarodowe skutki kryzysu władzy w ZSRS	
2. Jesień Narodów	<ul style="list-style-type: none">Początki transformacjiAksamitna rewolucjaKrwawy koniec reżimu Ceaușescu w RumuniiUpadek muru berlińskiegoZjednoczenie Niemiec	<ul style="list-style-type: none">– stosuje pojęcia: Jesień Narodów, upadek muru berlińskiego,– omawia działalność postaci: Ronalda Reagana, Michaiła Gorbaczowa,– charakteryzuje najważniejsze wydarzenia procesu jednoczenia	<ul style="list-style-type: none">– stosuje pojęcia: aksamitna rewolucja, „aksamitny rozwój”, masakra na placu Tiananmen– omawia działalność postaci: Václava Havla, Helmuta Kohla, Nikolae Ceaușescu– wymienia wydarzenia związane z datami: 25 grudnia 1989 r., 9	<ul style="list-style-type: none">– wymienia wydarzenia związane z datami: 1 stycznia 1993 r., 22 maja 1988 r., 29 grudnia 1989 r., czerwiec 1990 r.– ocenia wpływ przemian politycznych w Polsce na proces rozpadu	<ul style="list-style-type: none">– stosuje pojęcia: Węgierskie Forum Demokratyczne, Trójkątny Stół,– porównuje burzliwy przebieg upadku reżimu komunistycznego w	<ul style="list-style-type: none">– charakteryzuje zmiany społeczne i gospodarcze w Chinach po śmierci Mao Zedonga z uwzględnieniem masakry na placu Tiananmen

		Niemiec	listopada 1989 r.–3 października 1990 r. – charakteryzuje najważniejsze wydarzenia procesu jednoczenia Niemiec	komunizmu w Europie – omawia przyczyny upadku komunizmu w Europie w latach 1989–1991	Rumunii i Albanii z pokojowymi przemianami w Czechosłowacji i na Węgrzech, – opisuje okoliczności i skutki rozpadu Czechosłowacji	
3. Wojna i pokój na przełomie wieków	<ul style="list-style-type: none"> • Rozpad ZSRS • Republiki postsowieckie • Konflikty w dawnym ZSRS • Wojny czeczeńskie • Wojna w dawnej Jugosławii • Konflikt w Rwandzie 	– stosuje pojęcia: WNP, wojny czeczeńskie, – omawia działalność postaci: Borysa Jelcyna, Alaksandra Łukaszenki – omawia zmiany polityczne na terenie Ukrainy i kształtowanie się silnej, niezależnej od Rosji państwowości ukraińskiej, – wskazuje na mapie: Jugosławię, Serbię, Słowenię, Chorwację, Bośnię i Hercegowinę, Macedonię, Czeczenię, Mołdawię	stosuje pojęcia: <i>pomarańczowa rewolucja</i> , <i>Euromajdan</i> , – omawia działalność postaci: Giennadija Janajewa, Dżohara Dudajewa, – wymienia wydarzenia związane z datami: 8 grudnia 1991 r., 26 grudnia 1991 r. – charakteryzuje proces rozpadu ZSRS i określa jego następstwa – przedstawia przebieg wojen czeczeńskich i ich rezultaty – wskazuje na mapie: Czarnogórę, Kosowo,	– omawia działalność postaci: Stanisława Szuszkiewicza, Leonida Kuczmy, – wymienia wydarzenia związane z datami: 1988–1994, 1990, 1999, 2000, 2004, 11 marca 1990 r., – charakteryzuje postanowienia umowy z Dayton i układu paryskiego z 1995 r. – opisuje konflikty na terenie byłej Jugosławii i podaje ich wyniki	– omawia działalność postaci: Achmada i Ramzana Kadyrowów, Slobodana Miloševicia prezentuje zróżnicowane losy państw postsowieckich i próby stworzenia rosyjskiej strefy wpływów – omawia genezę oraz przebieg konfliktu pomiędzy Tutsi i Hutu	– przedstawia przebieg konfliktu azersko-ormiańskiego o Górski Karabach – przedstawia przyczyny i skutki terroryzmu Czeczenów
4. Integracja europejska	<ul style="list-style-type: none"> • Narodziny Unii Europejskiej • Instytucje Unii Europejskiej • Strefa Schengen • Wspólna waluta • Rozszerzenie UE o kraje Europy Środkowo-Wschodniej 	– stosuje pojęcia: Unia Europejska, układ z Schengen, – wymienia wydarzenia związane z latami: 2004 r., – podaje przyczyny integracji europejskiej – przedstawia etapy tworzenia Unii Europejskiej – omawia symbole UE	– stosuje pojęcia: Komisja Europejska, Parlament Europejski, grupa helsińska – wymienia wydarzenia związane z latami: 1993 r., 2020 r. – wskazuje na mapie państwa należące do różnych wspólnot europejskich – omawia proces stopniowego rozszerzania UE – charakteryzuje znaczenie układu z Schengen	– ocenia przyczyny i znaczenie brexitu – wymienia podstawowe instytucje Unii Europejskiej	– wymienia wydarzenia związane z datami: 26 marca 1995 r., 16 grudnia 1991 r., 8 kwietnia 1994 r., 16 kwietnia 2003 r.	– charakteryzuje różne koncepcje integracji Unii Europejskiej: „Europa ojczyzn” i federacja

5. Problemy współczesnego świata	<ul style="list-style-type: none"> Cyfryzacja i globalizacja Wzrost poziomu życia Kultura globalna Zagrożenia ekologiczne Świat nierówności Ruchy fundamentalistyczne i terroryzm 	<p>– stosuje pojęcia: <i>internet, telefonia komórkowa, komercjalizacja, popkultura, Al-Kaida, Państwo Islamskie (ISIS)</i>, – omawia działalność postaci: George’a W. Busha, Osamy bin Ladena, – wymienia wydarzenia związane z datami: 11 września 2001 r., – wskazuje cechy współczesnej kultury masowej, – omawia zagrożenia wynikające z działalności Państwa Islamskiego</p>	<p>– stosuje pojęcia: <i>amerykanizacja, „globalna wioska”, antyglobaliści, slumsy</i> – omawia znaczenie wydarzeń z 11 marca 2004 r. i 7 lipca 2005 r., – omawia zalety i wady nowych środków komunikacji – charakteryzuje zagrożenia współczesnego terroryzmu, – omawia ataki terrorystyczne na WTC, kolej w Madrycie i londyńskie metro, – wymienia czynniki związane ze współczesną gospodarką światową, które negatywnie wpływają na stan środowiska naturalnego</p>	<p>– stosuje pojęcia: <i>Anonymus, protokół z Kioto, slumsy, bogata Północ i biedne Południe, fundamentalizm</i>, – przedstawia główne społeczno-gospodarcze problemy współczesnego świata – prezentuje zagrożenia ekologiczne współczesnego świata, – ocenia rozwój kultury masowej, prezentując jej wady i zalety</p>	<p>– przedstawia postulaty antyglobalistów i je ocenia, – omawia przebieg konfliktu na Bliskim Wschodzie po 2001 r.</p>	<p>– omawia wpływ kapitału na politykę we współczesnym świecie, – przedstawia udział Polaków w wojnie w Iraku i w Afganistanie</p>
Rozdział VI III Rzeczpospolita						
1. Okrągły Stół i wybory czerwcowe	<ul style="list-style-type: none"> Obrady Okrągłego Stołu Wybory czerwcowe 1989 r. <i>Wasz prezydent, nasz premier</i> Podział obozu solidarnościowego 	<p>– stosuje pojęcia: Okrągły Stół, – omawia działalność postaci: Lecha Wałęsy, – podaje główne założenia porozumień Okrągłego Stołu</p>	<p>– stosuje pojęcia: sejm kontraktowy, wybory czerwcowe, – omawia działalność postaci: Tadeusza Mazowieckiego, – wymienia wydarzenia związane z datami: 5 kwietnia 1989 r., 4 czerwca 1989 r.</p>	<p>– dostrzega znaczenie powstania niezależnej prasy, – zna okoliczności objęcia stanowiska prezydenta przez Wojciecha Jaruzelskiego, – prezentuje zasady i najważniejsze skutki wyborów, z 4 czerwca 1989 r.</p>	<p>omawia działalność postaci: Czesława Kiszczaka, Andrzeja Gwiazdy, Kornela Morawieckiego, Leszka Moczulskiego, Adama Michnika</p>	<p>– przedstawia podział obozu solidarnościowego i różne oceny przemian z 1989 r.</p>
2. Przemiany polityczne i ustrojowe	<ul style="list-style-type: none"> Rząd Mazowieckiego i nowela grudniowa Likwidacja MO i SB Rozpad obozu solidarnościowego 	<p>– stosuje pojęcia: lustracja, dekomunizacja – omawia działalność postaci: Tadeusza Mazowieckiego, Leszka Balcerowicza, Lecha Wałęsy,</p>	<p>– stosuje pojęcia: „wojna na górze”, – omawia działalność postaci: Lecha Kaczyńskiego, Aleksandra Kwaśniewskiego</p>	<p>– wymienia wydarzenia związane z datami: 22 grudnia 1990 r., 1991 r., 1992 r., 2 kwietnia 1997 r.</p>	<p>stosuje pojęcia i rozwija skróty: PC, BBWR, KPN, UOP, WSI, SDRP, SLD – omawia działalność</p>	<p>– omawia i ocenia zmiany w strukturach resortów siłowych – opisuje proces transformacji polskiej</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Formacje postkomunistyczne • Wycofanie wojsk sowieckich z Polski • Konstytucja RP z 1997 r. • Reforma samorządowa i administracyjna 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje zmiany ustrojowe wprowadzone w grudniu 1989 r. – opisuje okoliczności wycofania wojsk sowieckich z Polski 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje zmiany ustrojowe wprowadzone w grudniu 1989 r. 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia scenę polityczną III RP – omawia przebieg i znaczenie reformy samorządowej – przedstawia reformę administracyjną kraju z 1999 	<p>postaci: Czesława Kiszczaka, Floriana Siwickiego, Zbigniewa Bujaka, Jarosława Kaczyńskiego, Leszka Millera, Waldemara Pawlaka, Ryszarda Kaczorowskiego</p>	<p>lewicy i przyczyny jej zwycięstwa wyborczego w latach 90.</p>
3. Transformacja gospodarcza i społeczna	<ul style="list-style-type: none"> • Polska na skraju katastrofy gospodarczej • Plan Balcerowicza • Prywatyzacja • Społeczne skutki transformacji gospodarczej • Perspektywy po transformacji 	<ul style="list-style-type: none"> – stosuje pojęcia: hiperinflacja, – omawia działalność postaci: Leszka Balcerowicza – charakteryzuje zjawisko hiperinflacji i metody walki z nią 	<ul style="list-style-type: none"> – stosuje pojęcia: reformy Balcerowicza, gospodarka wolnorynkowa, popiwek, bezrobocie strukturalne – przedstawia założenia planu Balcerowicza – charakteryzuje pozytywne i negatywne skutki transformacji społeczno-gospodarczej 	<ul style="list-style-type: none"> – stosuje pojęcia: gospodarka wielosektorowa, biedaszyby, denominacja – umiejscawia w czasie: reformy Balcerowicza, wprowadzenie denominacji 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia znaczenie prywatyzacji i skutki reform społeczno-gospodarczych 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia związek reform gospodarczych z aferami gospodarczymi w latach 90. w Polsce
4. Polska w NATO i UE	<ul style="list-style-type: none"> • Starania Polski o przystąpienie do NATO • Polska wstępuje do NATO • Integracja z UE • Skutki członkostwa Polski w UE • Polska w strefie Schengen 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia wydarzenia związane z datami: 12 marca 1999 r., 1 maja 2004 r., 2007 r. – omawia proces przyjmowania Polski do struktur NATO oraz rolę w strukturach tej organizacji – wymienia kraje wchodzące w skład Trójkąta Weimarskiego i Grupy Wyszehradzkiej 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia działalność postaci: Jerzego Buzka, Leszka Millera, Aleksandra Kwaśniewskiego, Bronisława Geremka, – przedstawia proces rozpadu instytucji dawnego bloku wschodniego w Europie Środkowo-Wschodniej 	<ul style="list-style-type: none"> – stosuje pojęcia: Grupa Wyszehradzka, Trójkąt Weimarski, strefa Schengen, traktat akcesyjny, program dopłat bezpośrednich 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia znaczenie funkcjonowania Polski w ramach strefy Schengen 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje pozytywne i negatywne skutki integracji Polski z UE